

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 4 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1556

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-647 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 9 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-1556 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas:

1. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL 2008 L 312, p. 3) 28 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad informacija apie atliekų šalinimo bei naudojimo įrenginių pajėgumus yra pateikiama atliekų tvarkymo planuose, t. y. atliekų tvarkymo planuose nurodoma: „<...> d) prireikus pakankama informacija apie vietos parinkimo kriterijus ir būsimų šalinimo ar didžiausių naudojimo įrenginių pajėgumus; <...>“.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „šis Įstatymas nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, kad būtų išvengta atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai; <...> atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą; pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus; <...>“. Pagal Įstatymo 26 straipsnį nurodytiems reikalavimams įgyvendinti parengiamas Valstybinis atliekų tvarkymo planas, kurio tikslas – nustatyti strateginius atliekų tvarkymo tikslus, uždavinius ir priemones, būtinas užsibrėžtiems tikslams pasiekti, valstybines atliekų tvarkymo užduotis ir atliekų tvarkymo užduotis savivaldybėms, nacionalines ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansavimo kryptis ir plano įgyvendinimo vertinimo kriterijus.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti apribojimus tik vienos rūšies atliekų, t. y. nepavojingų atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių, bendriems pajėgumams. Įstatymo projektu nesiūloma nustatyti / apriboti pavojingų atliekų deginimo įrenginių pajėgumų, nesiūloma nustatyti kitokio atliekų naudojimo (pavyzdžiui, atliekų rūšiavimo, apdorojimo ar perdirbimo) ar atliekų šalinimo bendrų pajėgumų. Žiedinės ekonomikos pakete (2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų (OL 2018 L 150, p. 109), 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/852, kuria iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL 2018 L 150, p. 141), 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/850, kuria iš dalies keičiama Direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 2018 L 150, p. 100)) kreipiamas dėmesys į visą Europos Sąjungos atliekų tvarkymo hierarchiją (prevenciją; paruošimą naudoti pakartotinai, prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus pakartotinai naudoti; perdirbimą, prieš tai atskyrus netinkamas perdirbti atliekas; kitokį naudojimą, pavyzdžiui, naudojimą energijai gauti, prieš tai atskyrus netinkamas perdirbti atliekas, ar kitaip panaudoti; šalinimą, prieš tai atskyrus perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamas atliekas) planuojant atliekų tvarkymo įrenginių pajėgumus.

Atliekų tvarkymo įrenginių pajėgumai planuojami atsižvelgiant į ekonominius, techninius ir aplinkosauginius reikalavimus, kurie gali keistis keičiantis Europos Sąjungos direktyvų reikalavimams, pvz., priimtuose Žiedinės ekonomikos pakete (2018 m. gegužės 30 d. Europos

Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų (OL 2018 L 150, p. 109), 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/852, kuria iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL 2018 L 150, p. 141), 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/850, kuria iš dalies keičiama Direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 2018 L 150, p. 100)), ir pan. Todėl Įstatymo projekte turi būti nustatyti konkretūs kriterijai, kuriais vadovaujantis Valstybiniame atliekų tvarkymo plane būtų nustatomi atliekų tvarkymo įrenginių pajėgumai.

Siūlytina nustatyti kriterijus, kurie užtikrins Žiedinės ekonomikos pakete keliamų tikslų įgyvendinimą, sudarys sąlygas efektyviam perėjimui į žiedinę ekonomiką, skatins atliekų prevenciją, pakartotinį panaudojimą ir perdirbimą ir užtikrins optimalius atliekų naudojimo energijai gauti ir šalinimo įrenginių pajėgumus, objektyviai įvertinant ir atsižvelgiant į susidarantį perdirbimui netinkamų atliekų kiekį, tokiu būdu apribojant atliekų tvarkymo įrenginių pajėgumus (tame tarpe ir atliekų naudojimo energijai gauti).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina nepildyti Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 6¹ dalimi, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keisti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą papildant 26 straipsnį 2¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane planuojant atliekų tvarkymo įrenginių pajėgumus turi būti vadovaujamasi šiais kriterijais:

- 1) iki 2025 m. padidinti pakartotiniame naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 55% atliekų (pagal svorį);
- 2) iki 2030 m. padidinti pakartotiniame naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 60% atliekų (pagal svorį);
- 3) iki 2035 m. padidinti pakartotiniame naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 65% atliekų (pagal svorį);
- 4) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. mažiausiai 65% visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama;
- 5) ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. mažiausiai 70% visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama;
- 6) ne vėliau kaip 2035 m. sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekis būtų sumažintas ir sudarytų ne daugiau kaip 5% ar mažiau visų susidarantių komunalinių atliekų (svorio).“

2. Kadangi Įstatymo projekte siūlomi esminiai teisinio reguliavimo pakeitimai, siūlytina nustatyti vėlesnę Įstatymo projekto įsigaliojimo datą siejant ją su Žiedinės ekonomikos paketo perkėlimu į nacionalinę teisę, t. y. 2020 m. liepos 5 d., kad būtų užtikrinta atitiktis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymui.

Siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumo principą, Vyriausybė iki įstatymo įsigaliojimo turėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

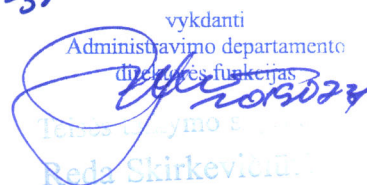
Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

*Laikinais einantis aplinkos
ministro pareigas
Kęstutis Našaitis
2019-01-31*

Administravimo departamento
Organizacijos vystymo ir personalo
skyriaus vyriausioji specialistė
Regina Jurkonienė
2019-07-31

vykdanti
Administravimo departamento
direktorės funkcijas

Rada Skirkevičiūtė